

[Aksel Larsen.]

Sagen blev debatteret her i folketinget den 17. oktober i fjor. Det skete ved den lejlighed, hvor vi debatterede udvidelsen af Atlantpagten med Grækenland og Tyrkiet. Under denne debat påstod den højtærede forsvarsminister to ting, som ganske øjensynligt var urigtige. Han påstod, at ordren kun gjaldt i de få timer eller få dage, der kunne være tale om, hvor Danmark kom ud for et uvarslet angreb, et pludseligt overfald, og han påstod, at man kun talte om, at falske ordrer ikke skulle adlydes, men at lovlige ordrer selvfølgelig skulle adlydes. Imidlertid forholder det sig, som jeg allerede har sagt, således, at forholdsordren var en forholdsordre under krig, og der er ikke her givet nogen som helst tidsmæssig begrænsning, og det forholder sig endvidere således, at der i forholdsordren af 27. september 1951 står, at alle ordrer, der under sådanne omstændigheder afgives af kongen, regeringen eller andre lovlige myndigheder om at indstille kampen eller opgive modstanden, skal betragtes som falske. Ministerens påstande her i folketinget var ganske åbenlyst ikke holdbare, og efter denne folketingsdebat måtte regeringen gå ind på at forhandle sagen med et udvalg, som ganske vist ikke kan siges at repræsentere folketinget, men kun at repræsentere de partier i folketetinget, som regeringen i sin misforståede opfattelse af demokrati ønsker at forhandle med.

Jeg ved ikke, hvordan det er gået med forhandlingerne i dette udvalg, ud over at der var ingen som helst nyheder fra det, da De Forenede Staters præsident, Truman, den 13. februar i år oversendte en rapport til De Forenede Staters kongres om de militære forberedelser i de europæiske Atlantpagtstater. I denne rapport forekom der et afsnit, som vi har gengivet i vor forespørgsel, og som lyder således — jeg beder formanden om tilladelse til at citere —:

„Danskernes vilje til at forsvare deres land ses af det klare, utvetydige og drastiske indhold af forholdsordren af 4. oktober 1951. Denne beordrer nationens forsvarsstyrker til at gøre modstand mod en fjende uden hensyn til andre ordrer, der måtte komme fra kongen eller regeringen om at indstille kampen.“

Ja, der er jo ingen grund til at bruge megen tid til her at polemisere mod De Forenede Staters præsident, fordi han synes at være af den opfattelse, at en skrap forholdsordre fra regeringens side er bevis på en høj moral i befolkningen. Det fore-

kommer mig, at det modsatte er tilfældet; hvis befolkningens moral var så høj i den retning, Amerikas Forenede Staters præsident ville ønske sig den, behøvede man ingen skrap forholdsordre fra regeringens side!

Men hvad det øvrige indhold af det citat, jeg har gengivet, angår, må det jo for forsvarsministeren have været noget ubehageligt, at Amerikas Forenede Staters præsident gav udtryk for ikke blot den samme opfattelse af det pågældende afsnit af forholdsordren, som blev gjort gældende her i folketingsdebatten af det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) og mig, men også gav udtryk for den eneste opfattelse af dette afsnit, som overhovedet kan have, nemlig den, der fremgår af forholdsordrens bogstavelige ordlyd.

Denne rapport fra Amerikas Forenede Staters præsident havde mærkværdigvis ikke den danske dagspresses opmærksomhed, kun ganske få blade gengav den, og med undtagelse af „Land og Folk“ tror jeg ikke, der var noget dagblad i Danmark, der gengav den uden i det mindste at ændre eller forvanske bureautelegrammet derom.

Da sagen blev forelagt den højtærede forsvarsminister — det skete ved en henvendelse fra et regeringsdagblad —, sagde han herom — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„Jeg kan ikke tro andet, end at det må dreje sig om en telegrafisk omskrivning.“

Altså, da forsvarsministeren den 15. februar blev præsenteret for ordlyden af præsidentens rapport, erklærede han, at det måtte være noget, telegramsbureauet eller journalisterne havde omskrevet, for sådan kunne præsident Truman ikke have skrevet i sin rapport til kongressen.

Vi har imidlertid senere fået hele ordlyden af den pågældende rapport; det er en rapport, afgivet af præsidenten, og det er naturligvis ham, der har ansvaret for den, og afsnittet om Danmark bygger tildels på en ordret gengivelse af en indberetning fra Amerikas Forenede Staters ambassadør i København, Mrs. Anderson. Og i denne indberetning, som Truman altså gør til sin, forekommer netop de ord, som vi har gengivet i vor forespørgsel.

Forsvarsministeren bliver altså nødt til at forlade den skanse, han stillede sig på den 15. februar, hvor han erklærede, at sådan kunne præsident Truman ikke have sagt til kongressen. Præsident Truman har sagt det! Det viser, hvad man i Atlantpagtens største magt mener om den danske